

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Plán vzdělávacích aktivit MAP pro Hlučínsko-západ

I) ROZVOJ PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

- vazba na povinné opatření MAP: Předškolní vzdělávání a péče: dostupnost – inkluze – kvalita

1) PORUCHY CHOVÁNÍ DĚTÍ V OBLASTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Lektorka: PaedDr. Dana Schönová

Termín: 13. 10. 2016

Místo konání: ZŠ a MŠ Ludgeřovice

Anotace:

Prvních sedm let života dítěte rozhoduje. Pedagog v mateřské škole je klíčová osoba, první, kdo může objektivně posoudit chování dítěte. Je vhodné od útlého věku dětem nabízet sociální kontakt, vytvářet různé situace a trénovat jejich řešení. Podporovat jejich samostatnost a psychickou odolnost. Pokud včas nepodchytíme, že na psychiku dítěte neblaze působí nějaké těžkosti a problémy, může to mít osudový dopad na jejich další život. Právě včasné zachycení problémů a zapojení odborné intervence může výrazně pomoci v prevenci rozvinutí sociálně patologických jevů a emocionálních problémů přerůstajících až do psychopatologie dospělých lidí. Je důležité poznat rozdíl mezi problémovým chováním a poruchami chování a emocí. Můžeme si povídat o dětech hyperaktivních, agresivních, hypoaktivních, o dětech úzkostných. Případně o dětech s poruchou autistického spektra.

Cílová skupina: ředitelé a pedagogové škol

2) ROZVOJ SMYSLOVÉHO VNÍMÁNÍ A KREATIVITY U DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

A) EXKURZE V MŠ SRDÍČKO V OPAVĚ

Lektorka: *Zuzana Jašková, ředitelka MŠ Srdíčko*

Předpokládaný termín: *březen-duben 2017*

Místo konání: *Opava*

Anotace:

Tematický celek: Koloběh vody v přírodě

Cílem exkurze je (kromě seznámení se s prostředím mateřské školy a vzdělávací nabídkou) zprostředkovat účastníkům ukázkou integrovaného bloku směřujícího k rozvíjení všech smyslů a estetického vnímání světa. Obsahem budou náměty na zábavná cvičení, činnosti a hry na rozvoj smyslového vnímání a grafomotorických dovedností a schopností s důrazem na estetické cítění a citové prožívání.

Cílová skupina: *ředitelé a pedagogové škol*

B) EXKURZE V RODINNÉ ŠKOLCE ROLNIČKA V OPAVĚ (Montessori pedagogika - jedna z prvních školek tohoto typu v MSK)

Lektorka: *Zdeňka Šamárková + kolegyně*

Předpokládaný termín: *říjen 2017*

Místo konání: *Opava*

Anotace:

Způsob rozvíjení smyslového vnímání a kreativity u dětí dle M. Montessori sestává z následujících atributů:

- pomoz mi, abych to dokázal sám
- dítě je tvůrcem sebe sama
- ruka je nástrojem ducha
- respektování senzitivního období
- svobodná volba práce
- připravené prostředí

- polarizace osobnosti
- práce s chybou

Metodika práce je potom rozdělena do oblastí: Praktický život, Smyslový materiál, Jazykový materiál, Kosmická výchova, Matematický materiál. Prostředí Rodinné školky Rolnička tvoří montessori pomůcky, jež svými sensorickými vlastnostmi a pestrostí podporují a prohlubují smyslové vnímání a kreativitu. Děti si tyto pomůcky vybírají, pozorují, zkouší, porovnávají, sestavují... Exkurze v Rodinné školce Rolnička nabídne pohled na práci s dětmi v prostředí tzv. Montessori školky, resp. způsob, jak lze k rozvoji smyslového vnímání a kreativity u dětí přistupovat alternativně a jaké pomůcky a (didaktické) materiály přitom efektivně využít.

Cílová skupina: ředitelé a pedagogové škol

3) POHYBOVÉ ČINNOSTI A HRY V MŠ

A) (JAKÉ JSOU) NOVÉ MOŽNOSTI VYUŽITÍ (NOVÝCH) CVIČEBNÍCH NÁČINÍ A NÁŘADÍ, SPRÁVNÉ POHYBOVÉ NÁVYKY A DÝCHÁNÍ, CVIČENÍ S NETRADIČNÍM NÁČINÍM

Lektor: Věra Návrátová, vedoucí učitelka MŠ Bolatice

Předpokládaný termín: únor 2017

Místo konání: MŠ Bolatice

Anotace:

Praktická ukázka práce s dětmi zaměřená na správné držení těla, dýchání a relaxaci. Připomeneme si možnosti využití tradičního náčiní (míčky, padák, overbally). Ukážeme si, jak se v pohybových aktivitách dají využít i obyčejné věci, jako jsou např. kolíčky na prádlo, noviny, kelímky či přírodniny.

Cílová skupina: ředitelé a pedagogové škol

B) VYUŽITÍ PSYCHOMOTORICKÝCH HER PŘI ROZVOJI DÍTĚTE

Lektor: Věra Návrátová, vedoucí učitelka MŠ Bolatice

Předpokládaný termín: září 2017

Místo konání: *MŠ Bolatice*

Anotace:

Psychomotorické hry a cvičení jsou jednou z možností, jak pomoci dětem získat dostatek zkušeností, které jsou důležité pro jejich zdravý vývoj. Ukážeme si, jak tělesná cvičení provádět hravou a zábavnou formou. V praxi se seznámíme s využitím netradičních pomůcek.

Cílová skupina: *ředitelé a pedagogové škol*

4) ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA V MŠ (5 HODIN)

Lektor: *Jakub Kubačka (Natura Opava), Pavel Gregor (Základní a mateřská škola Vávrovice)*

Termín: *květen 2017*

Místo konání: *Základní a mateřská škola Vávrovice*

Anotace:

Představení úspěšných projektů environmentální výchovy realizovaných na Opavsku – např. koutek živé přírody ve třídě, školní přírodní zahrada jako eko herna, třídní rituály jako nástroj EVVO (třídění odpadu, soutěže ve sběru, úspory energie...), vycházky do přírody v okolí školky (Dny stromů, Den Země, Den vody...) atd. Dále se workshop zaměří na výchovu dobrodružstvím – programy, organizované formou fyzicky náročné činnosti v přírodním i městském prostředí, popř. v tělocvičných zařízeních, trénink přežívání v přírodě, zkoumání přírody a svého okolí, rozvoj sebepojetí, sociálních vztahů a vztahů k životnímu prostředí.

Cílová skupina: *ředitelé a pedagogové škol*

Způsob dopravy: *hromadný - zajištěn autobus*

II) PODPORA ČTENÁŘSKÉ A MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI ŽÁKŮ ZŠ

- *vazba na povinné opatření MAP: Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání*

1) NÁCVIK ČTENÍ A PSANÍ

A) MODERNÍ VÝUKOVÉ METODY, ČTENÁŘSKÉ DÍLNY PRO ZŠ A JEJICH FINANČNÍ UDRŽITELNOST, VOLNÉ PSANÍ

Lektor: *Mgr. Blanka Drozdková, ředitelka ZŠ a MŠ Kyjovice, zaměřuje se na čtenářské dílny, volné psaní, myšlenkové mapy, mj. lektorka kurzu Čtenářské dílny jako prostředek ke zkvalitnění čtenářství na ZŠ*

Předpokládaný termín: *únor 2017*

Místo konání: *ZŠ Kravaře - Kouty*

Anotace:

V tomto semináři se zamyslíme nad tím, jakými konkrétními aktivitami realizujeme rozvíjení čtenářských dovedností u žáků, jak vzbudíme v dětech zájem o knihy a o čtení. Ukážeme si, jak pracovat s knihou v dílně čtení. Součástí akce bude rovněž představení a seznámení s aktivitami rozvíjející čtenářskou gramotnost žáků Základní školy Kravaře-Kouty.

Cílová skupina: *ředitelé a pedagogové ZŠ*

2) MATEMATICKÉ HRY

A) WORKSHOP ZAMĚŘENÝ NA VYUŽITÍ MATEMATICKÝCH HER

LEKTORKY: *RNDr. Růžena Blažková, CSc.; Mgr. Irena Budínová, Ph.D. z Masarykovy univerzity v Brně, rovněž metodičky projektu "Nadání žáci", autorky řady publikací*

PŘEDPOKLÁDANÝ TERMÍN: *březen 2017*

MÍSTO KONÁNÍ: *Bude upřesněno*

ANOTACE:

1. STUPEŇ

Workshop je zaměřen k využití matematických her k práci se žáky, kteří mají o matematiku zájem a pro žáky matematicky nadané na prvním stupni základní školy. Hry s čísly uvádějí zajímavé úlohy využívající operace s přirozenými čísly, algebrogramy, magické čtverce, různá schémata apod. Hry s náměty z geometrie přispívají k rozvíjení geometrické a prostorové představivosti a prohlubují učivo geometrie

na ZŠ. Jsou uvedeny úlohy k rozvíjení funkčního a kombinatorického myšlení.

2.STUPEŇ

Workshop je zaměřen k využití matematických her k práci se žáky, kteří mají o matematiku zájem a pro žáky matematicky nadané na druhém stupni základní školy. Hry s čísly uvádějí zajímavé úlohy využívající operace s přirozenými a racionálními čísly, algebrogramy, magické čtverce, různá schémata apod. Hry s náměty z geometrie přispívají k rozvíjení geometrické a prostorové představivosti a významně prohlubují učivo geometrie na ZŠ. Jsou zařazeny úlohy s náměty z dělitelnosti, kombinatoriky, funkcí apod.

Cílová skupina: ředitelé a pedagogové ZŠ

III) ROZVOJ INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

- vazba na oblast (povinné opatření) MAP: *Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem*

1) SPECIFICKÉ VÝVOJOVÉ PORUCHY UČENÍ

Lektorka: *Bc. Simona Hudcová, garant reedukační péče ZŠ Šenov – Podlesí*

Předpokládaný termín: *listopad 2016*

Místo konání: *Bude upřesněno*

Anotace:

Vzhledem k přibývajícimu počtu žáků se specifickými poruchami učení je reedukační péče nedílnou součástí jejich vzdělávání. Samým úvodem do této problematiky je pochopení významu pojmu „reedukace“ – nezaměňovat jej s doučováním a využít spolupráce s rodiči. Je nutné zaujmout žáka pestrostí nabízených činností ať už z oblasti rozvíjení pozornosti, paměti či postřehování. Nedílnou součástí je využití praktických pomůcek, pracovních listů, her apod. Včasným podchycením obtíží ve vzdělávání je možné mnohem příznivěji formovat vztah žáka ke škole, odstranit případné obavy z projevu a posilovat jeho zdravé sebevědomí. Součástí workshopu bude diskuse o metodách, které používám během reedukačních hodin, vyzkoušíme si pár her a převedeme si využití vhodných pomůcek.

Cílová skupina: ředitelé a pedagogové 1. stupně ZŠ

2) SPECIFIKA PRÁCE SE ŽÁKY SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM A ŽÁKY S PROBLÉMOVÝM CHOVÁNÍM - EXKURZE

Lektorka: *Mgr. Dana Vilkusová , zástupkyně ředitele ZŠ kpt. Vajdy, Ostrava Zábřeh, působí 12 let jako lektor ve specializovaných třídách, předtím jako kurátor pro mládež*

Předpokládaný termín: *únor-březen 2016*

Místo konání: *ZŠ Ostrava-Zábřeh*

Anotace:

Akce proběhne na ZŠ Ostrava – Zábřeh, kpt. Vajdy, která má statut fakultní školy Ostravské univerzity a Speciálního pedagogického centra

- prohlídka školy s důrazem na vybavenost, týkající se podpůrných opatření
- přípravný stupeň – děti od 5 let (poslední rok povinného předškolního vzdělávání)
- základní škola – bývalá ZŠ praktická – žáci s lehkým mentálním postižením, ADHD, poruchy učení, poruchy chování, vady řeči aj. postižení)
- kazuity případů řešení soc. patologických jevů u žáků, metodické postupy
- představení práce speciálního pedagogického centra, je krajským koordinátorem (vady řeči, poruchy autistického spektra)

Cílová skupina: *ředitelé a pedagogové škol*

IV) ROZVOJ KREATIVITY A INICIATIVY ŽÁKŮ

- vazba na doporučené opatření MAP: Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků

1) PŘÍKLADY AKTIVIZACE ŽÁKŮ VE VYUČOVÁNÍ, ROZVOJ KREATIVITY

Lektor: *David Šrom (Mateřská a základní škola Žimrovice)*

Termín: *září 2017*

Místo konání: *Mateřská a základní škola Žimrovice*

Anotace:

Základní škola v Žimrovicích je příkladem tvůrčího prostředí pro žáky i učitele, školy, která mění své okolí, která dává žákům slovo a otevírá se komunitě

a spolupracuje s ní. Žáci si společně s učiteli vytvořili řadu učebních pomůcek, dlouhodobě vytváří prostředí školy i zahrady, kde společně s rodiči provozují celou řadu aktivit. Ve škole se vyučuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Škola pro všechny děti – škola v lese. Oba názvy vzdělávacího programu rozkrývají největší priority školy – v krásném, estetickém a inspirativním prostředí vyučovat děti bez ohledu na jejich stupeň nadání, různost a jinakost. Škola je zapojena do sítě Tvořivých škol, Škol pro udržitelný život a sítě Ekoškol. Byla opakovaně oceněna Krajským úřadem Moravskoslezského kraje titulem Ekoškola MSK, který v daném roce může získat jenom jediná základní škola v kraji. Návštěva Základní školy v Žimrovicích může být pro všechny ředitele a učitele ze škol na Hlučínsku vhodnou inspirací pro zvýšení aktivizace žáků a rozvíjení jejich kreativity.

Cílová skupina: ředitelé a pedagogové ZŠ

Způsob dopravy: hromadný - zajištěn autobus

V) ROZVOJ VÝUKY POLYTECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A MOTIVACE ČINNOSTÍ ŽÁKŮ

- vazba na oblast (doporučené opatření) MAP: Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání

1) SVĚT TECHNIKY - PEDAGOG A VÝUKA VYTVOŘENÁ NA MÍRU

Lektoři: *Jakub Švrček, ředitel Světa techniky; Jan Jakeš, statutární zástupce ředitele SOŠ Třinec*

Termín: květen 2017

Místo konání: Ostrava

Anotace:

Zájem o studium technických oborů dlouhodobě upadá. Otázku, jaká jsou očekávání zástupců středních odborných škol ve vztahu k absolventům základních škol, zodpoví v zástupce SOŠ v plánovaném workshopu. Rozdělení do skupin na ZŠ a MŠ umožní soustředit se na oblasti polytechnického vzdělávání zaměřené na odpovídající věkovou skupinu. Inspirující exkurze učitelů v expozicích Světa techniky pomůže nahlédnout na netradiční výuku v moderně vybavených učebnách, laboratořích i dílnách. V rámci skupiny ZŠ mají účastníci možnost vybrat si a zvolit návštěvu nevěšední výuky pracovních dílen, fyziky, anebo chemie. Pro účastníky je také plánována prohlídka historických vysokých pecí.

Cílová skupina: ředitelé a učitelé MŠ a ZŠ

Způsob dopravy: hromadný – zajištěn autobus

B) POLYTECHNICKÉ ČINNOSTI V MATEŘSKÉ ŠKOLE (POLYTECHNICKÁ DÍLNA)

Lektorka: Jana Bartošová (ředitelka MŠ Čeladenská беруška)+ kolegyně

Termín: 14. 11. 2016

Místo konání: MŠ Bolatice

Anotace:

Přijďte se podívat, jak se dá obohatit učební prostředí mateřské školy o polytechnické činnosti v oblastech zaměřených na pokusy a objevy, zahradu, vodu a písek. Činnosti si prakticky vyzkoušíte. Formou pracovní dílny získáte zásobník činností, postupů a návodů, jak vytvořit podnětné i materiální prostředí vedoucí k samostatné práci dětí v oblasti polytechniky v MŠ.

Cíl:

Účastníci dílny se seznámí s učebním prostředím zaměřeným na polytechnické činnosti v MŠ v oblastech zaměřených na pokusy a objevy, zahradu, vodu a písek. Absolventi na základě vlastních zkušeností při práci v centrech aktivit získají zásobník polytechnických činností, postupů a návodů, jak vytvořit podnětné i materiální prostředí vedoucí k samostatné práci dětí v oblasti polytechniky.

Cílová skupina: ředitelé a pedagogové MŠ

VI) ROZVOJ VZDĚLÁVÁNÍ K POSÍLENÍ LOKÁLNÍ IDENTITY, ZNALOSTI MÍSTNÍ KULTURY A HISTORIE

- vazba na oblast (průřezové a volitelné opatření) MAP: Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků

1) METODY VÝUKY VEDOUcí K POSÍLENÍ LOKÁLNÍ IDENTITY, ZNALOSTI MÍSTNÍ KULTURY A HISTORIE (10 HODIN)

Lektor: Jiří Neminář (Muzeum Hlučínska), Radim Lokoč

Předpokládaný termín: *březen-duben 2017*

Místo: *Muzeum Hlučínska*

Anotace:

V prostorách Muzea Hlučínska proběhne workshop zaměřený na posílení lokální identity žáků základních škol, metody předávání znalostí místní kultury a historie na základních školách. Budou představeny úspěšné projekty realizované na území Hlučínska (úspěšné školní projekty, expozice Muzea Hlučínska atd.) i metody uplatňované v jiných regionech a na národní úrovni (Dějiny ve škole, Krajina za školou) a jejich využití ve výuce. Účastníci si vyzkoušejí modelový edukační program Muzea Hlučínska z pohledu žáka, který bude následně evaluován. Cílem je vytvořit funkční platformu pro navazující diskusi nad vhodnými způsoby předávání a osvojování znalostí lokální kultury a historie s důrazem na interaktivní a multimediální metody.

Cílová skupina: *ředitelé a pedagogové ZŠ*

2) TERÉNNÍ PŘÍKLADY VÝUKY VEDOUcí K POSÍLENí LOKÁLNí IDENTITY, ZNALOSTI MíSTNí KULTURY A HISTORIE

Lektor: *Jiří Neminář (Muzeum Hlučínska), Kateřina Skalíková (Za Opavu)*

Předběžný termín: *duben či květen 2017*

Místo: *Muzeum Hlučínska (Hlučín), obec Sudice, Skanzen lidových tradic a řemesel (Bolatice)*

Anotace:

Terénní workshop se zaměří na vyzkoušení metod výuky vlastivědy a dějepisu přímo v krajině a v obcích Hlučínska. Ukáže, jak lze pro výuku žáků základní školy využít zdejší kulturní dědictví – konkrétně Krajina za školou (pod vedením Jiřího Nemináře) a Památkovaná (pod vedením Kateřiny Skalíkové) v obci Sudice, život na venkově v minulosti, zemědělství a řemesla ve skanzenu v obci Bolatice. Učitelé si přímo v terénu vyzkouší a osvojí metody výuky vedoucí k posílení lokální identity, znalosti místní kultury a historie. Sudice byly zvoleny z toho důvodu, že se zde přímo učebnicově protíná krajina a paměť. Vesnice je totiž spjata s významnými historickými událostmi, které na její tvářnosti dodnes zanechaly zřetelnou stopu. Obec byla osídlena německým obyvatelstvem, což je zřetelné z pomístních názvů, architektury a pozůstatků původních nápisů. Po druhé světové válce však bylo původní německé obyvatelstvo až na několik desítek jednotlivců vysídleno. Jaké

důsledky z toho vzešly pro danou vesnici? Jak se s událostí zachází v současnosti? A kdo vůbec byli původní obyvatelé? To jsou možné otázky, které lze přímo v prostoru rozvíjet a na něž lze hledat odpovědi. Sudice byly zároveň první osvobozenou obcí současné ČR. Žákům se si zde mohou prostřednictvím přímého kontaktu s pomníky a památníky vytvořit představu o probírané historické události. Dále se prakticky seznámí s praktikami tradování a připomínání události v následujících dobách.

Cílová skupina: *ředitelé a pedagogové ZŠ*

Způsob dopravy: *hromadný - zajištěn autobus*